

ØKONOMISTYRELSEN

Vejledning til ledelsesberetning om udgiftsopfølgning 4

Januar 2026

Indhold

0. Indledning	3
0.1 Baggrund	3
0.2 Vejledningens anvendelsesområde	3
0.3 Målgruppe	3
0.4 Opbygning af vejledningen	4
0.5 Systemunderstøttelse og datagrundlag	4
1. Kommenteret skabelon til ledelsesberetning om udgiftsopfølgning 4	5
1.1 Samlet resultat for året	5
2. Bilag 1: Kontroller	9
3. Bilag 2: Oversigt over hovedkonti	11

0. Indledning

Dette kapitel beskriver vejledningens anvendelsesområde og målgruppe.

0.1 Baggrund

Budgetlovens bestemmelser om udgiftslofter og udgiftskontrol stiller skærpede krav til udgiftsopfølgningen i staten, som udmøntes nærmere i *Cirkulære om budgettering og budget- og regnskabsopfølgning (nr. 10229 af 11. december 2025)* samt den tilhørende *Vejledning om budgettering og budget- og regnskabsopfølgning (2025)*.

Der er fastsat krav om en 4. koncernopfølgning efter afslutningen af regnskabsåret. Formålet med den sidste opfølgning er at understøtte den efterfølgende udgiftskontrol, som forelægges Folketingets Finansudvalg, og skabe et grundlag for bedre fremadrettet budgettering og prognostisering samt at bidrage til en vurdering af udgiftsudviklingen på ministerområdet.

Formålet med udgiftsopfølgning 4 er derfor både at følge op på finansårets bevilling i alt og det faktiske regnskab for året samt at følge op på 4. kvartal.

Udgiftsopfølgningen består konkret af regnskabs- og bevillingstal, der fremstilles i en udgiftsopfølgningsrapport i Statens Koncernrapportering (SKR), samt en ledelsesberetning, der beskriver årets resultat på ministerområdet. Med nærværende vejledning fastsættes kravene til ministeriernes ledelsesberetning. Ledelsesberetningen sætter fokus på redegørelser af de loftsbelagte udgifter, men indbefatter en samlet opfølgning på samtlige statslige udgifter, herunder de ikke-loftsstyrede udgifter som fx anlægsudgifter.

0.2 Vejledningens anvendelsesområde

Vejledningen vedrører ledelsesberetningen, der skal udarbejdes i forbindelse med udgiftsopfølgning 4. Retningslinjer for udarbejdelse af ledelsesberetningen i forbindelse med 1, 2 og 3 samt grundbudgettet er beskrevet i særskilte vejledninger.

0.3 Målgruppe

Denne vejledning er målrettet medarbejdere i departementer, som er ansvarlige for at udarbejde ledelsesberetning til de kvartalsvise udgiftsopfølgninger til Finansministeriet.

Der stilles krav om at udarbejde én fælles ledelsesberetning for ministerområdet ved udgiftsopfølgningen. Inden for det enkelte ministerområde kan der fastlægges interne retningslinjer for udarbejdelse af ledelsesberetninger om udgiftsopfølgningen for de underliggende institutioner. I dette tilfælde kan vejledningen anvendes af de medarbejdere i institutionen, som er ansvarlige for udgiftsopfølgning.

0.4 Opbygning af vejledningen

Vejledningens kapitel 1 er en kommenteret skabelon for den ledelsesberetning, som ministerierne afleverer til Finansministeriet. Herudover består vejledningen af tilhørende bilag til ledelsesberetningen.

0.5 Systemunderstøttelse og datagrundlag

Datagrundlag for tabeller i ledelsesberetningen og udgiftsopfølgingsrapport 4 i SKR er bevillingsdata fra Statens Budgetsystem (SBS) og regnskabstal fra SKR. Processen for at trække tabeller i SBS er beskrevet i *Vejledning til udgiftsopfølgning i SBS for koncern (2025)* på Økonomistyrelsens hjemmeside.

Fristen for udarbejdelse af afvigelsesforklaringer for hovedkonti, der er omfattet af cirkulæret, er den samme som afleveringsfristen til årsrapporten, som også fremgår af oes.dk, hvor udgiftsopfølgningen afleveres til Finansministeriet. Det er derfor vigtigt, at det tilgængelige datagrundlag i SBS er korrekt, og at der er overensstemmelse mellem tal i SBS og ledelsesberetningen. Data låses efter periode 13.2, som fastsættes af Statsregnskab og fremgår på oes.dk.

Vejledningen beskriver ikke systemunderstøttelsen ved brugen af SBS og rapportering i SKR. Dette behandles i særskilte vejledninger, som kan tilgås på Økonomistyrelsens hjemmeside, oes.dk.

1. Kommenteret skabelon til ledelsesberetning om udgiftsopfølgning 4

Kapitlet er en kommenteret skabelon til ledelsesberetning om udgiftsopfølgning 4. Det giver et samlet overblik over retningslinjer for beskrivelse af årets resultat på ministerområdet.

1.1 Samlet resultat for året

Tablet 1.1.1 giver et samlet overblik over bevilling og endeligt regnskab for året for ministerområdet som helhed. Tabellen trækkes fra SBS og indsættes i skabelonen.

Efter aftale med Finansministeriet kan Tablet 1.1.1 suppleres med yderligere oplysninger, såfremt dette vurderes relevant for den interne rapportering på ministerområdet.

Tablet 1.1.1

Samlet bevillings- og udgiftsudvikling (trækkes fra SBS og kopieres ind)

	[-] Finans- årets bevillinger i alt (FL25)	Finanslov (FL25)*	Indbudgetteret nettoforbrug af videreførsler	Tillægsbevillinger (FL25)	Regnskab	Regnskab - Finansårets bevil- linger i alt
Dellofter	1.000.000 DKK *	1.000.000 DKK *	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK
I alt						
Dellofter for driftsudgifter						
Dellofter for indkomstoverførsler						
Uden for loft						
- heraf anlægsramme						
- heraf øvrige udgifter						

Anm.: Dispensationer til nettoforbrug af videreførsler skal ikke indarbejdes i Tablet 1.1.1, idet regnskabet skal sammenholdes med finansårets bevilling i alt, som er ekskl. eventuelle dispensationer. I stedet redegøres for evt. dispensationer (dvs. tilladelser til at overskride finansårets bevilling i alt) i boksen nedenfor samt i tabeller vedr. forbrug af videreførsler i rapporten for udgiftsopfølgning 4 i SKR.

Anm.: Et positivt differentietal indikerer, at regnskabet for hele året indeholder et merforbrug i forhold til finansårets bevilling i alt, imens et negativt tal indikerer et mindreforbrug.

Anm.: * Der kan være nogle uoverensstemmelser mellem dette tal og bevillingen optrykt i finansloven, såfremt der er fjernet hele bevillinger på TB, samt flyttet regnskab m.v.

Tablet 1.1.2 giver et samlet overblik over delloft for driftsudgifter fordelt på bevillingskategorier. Formålet med tabellen er at give et overblik over de bevillinger, der har videreførselsadgang, da der ikke må være nettoforbrug af opsparring samlet set for ministerområdet, medmindre der er tildelt dispensation efter aftale med Finansministeriet.

Tabel 1.1.2**Bevillings- og udgiftsopfølgning pr. bevillingskategori under delloft for driftsudgifter (trækkes fra SBS og kopieres ind)**

	[+] Finansårets bevillinger i alt (FL25)	Regnskab	Regnskab - Finansårets bevillinger i alt
Bevillingskategori	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK
Delloft for driftsudgifter i alt			
Konti med videreførselsadgang			
Variable bevillinger			
Øvrige bevillinger			

Anm.: Der må ikke være et nettoforbrug af opsparing for bevillinger med videreførselsadgang under delloft for driftsudgifter for ministerområdet som helhed, medmindre dette er aftalt med Finansministeriet. Det betyder, at differencen mellem årets resultat og finansårets bevilling i alt for bevillinger med videreførselsadgang skal være nul eller negativ i tabel 1.1.2, medmindre andet er aftalt med Finansministeriet.

I boks 1.1 redegøres kortfattet for de væsentligste forhold vedrørende årets resultat på ministerområdet. Der skal redegøres for de største nettobevægelser mellem finanslovens bevilling i alt og året resultat samlet set for ministerområdet under hvert delloft. Der kan i forklaringen henvises til relevante hovedkonti, som afvigelsen primært kan henføres til.

Boksen er overordnet inddelt i afsnit for hhv. delloft for driftsudgifter, delloft for indkomstoverførsler samt uden for loft fordelt på anlægsrammen og øvrige udgifter uden for loft. Her skal der redegøres for årets resultat samlet set for koncernen.

Der skal kun udfyldes de afsnit i boksen, som er relevante for ministerområdet. Hvis ministerområdet f.eks. ikke har bevillinger under delloft for indkomstoverførsler, kan dette afsnit slettes fra boksen.

I skabelonen til ledelsesberetning for udgiftsopfølgning 4 fremgår teksteksempler på udfyldelse af boksen. Disse er alene til inspiration og kan slettes i udarbejdelse af udgiftsopfølgningen.

Boks 1.1**Samlet overblik over årets resultat (udfyldes manuelt)****Delloft for driftsudgifter**1.1 Difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året

I dette afsnit redegøres for de væsentligste årsager til en evt. difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året samlet set under delloft for driftsudgifter. Redegørelsen tager udgangspunkt i Tabel 1.1.1 og evt. Tabel 1.1.2, hvis relevant, samt tabeller og grafer vedrørende delloft for driftsudgifter i udgiftsopfølgningsrapporten 4 i SKR. Det pågældende ministeransvarsområde kan redegøre for aftaler om finansiering med Finansministeriet, såfremt dette er relevant.

Hvis koncernens samlede resultat for året ikke viser et merforbrug eller væsentlige mindreforbrug, skal ledelsesberetningen fortsat indeholde beskrivelser af og forklaringer på eventuelle væsentlige underliggende modsatrettede afvigelser.

1.2 Prognose- og udgiftsudvikling fra udgiftsopfølgning 3 til 4

I dette afsnit redegøres der for evt. difference mellem den foregående prognose og regnskab for året samlet set for bevillinger under delloft for driftsudgifter.

1.3 Godkendte dispensationer til forbrug af opsparing på bevillinger med videreførselsadgang

I dette afsnit redegøres for eventuelle tildelte dispensationer til forbrug af opsparing på bevillinger med videreførselsadgang under delloft for driftsudgifter. Dette er relevant, hvis der samlet set på ministerområdet er realiseret et merforbrug på bevillinger med videreførselsadgang under delloft for driftsudgifter, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.2.12 Videreførsel af uforbrugt bevilling til efterfølgende år*. Redegørelsen oplister godkendte dispensationsanmodninger for året samt en beskrivelse af de forhold, som udløste behov for forbrug af opsparing.

Ministerområdet angiver beløb for godkendte dispensationsanmodninger i SBS, hvilket fremgår af tabeller vedrørende forbrug af videreførsler i udgiftsopfølgingsrapporten 4 i SKR, som også viser evt. dispenseret nettoforbrug af videreførsler for året, der ligeledes angives i SBS.

2. Delloft for indkomstoverførsler

2.1 Difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året

I dette afsnit redegøres for de væsentligste årsager til en evt. difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året samlet set under delloft for indkomstoverførsler. Redegørelsen tager udgangspunkt i Tabel 1.1.1 ovenfor, samt tabeller og grafer vedrørende delloft for indkomstoverførsler i udgiftsopfølgingsrapporten 4 i SKR.

Budgetvejledningens pkt. 1.2.3 om den statslige udgiftskontrol angiver, at hvis den efterfølgende udgiftskontrol viser, at regnskabstal for finansåret overstiger bevillingerne, har den relevante minister initiativpligt til at klarlægge, om merudgifterne vurderes at være af midlertidig eller permanent karakter. Hvis merudgifterne vurderes som permanente, omfatter initiativpligten en igangsættelse af diskretionære tiltag, der fremadrettet afhjælper merudgifterne. Ved forventet brud på delloft for indkomstoverførsler skal det dermed løbende vurderes, om dette skyldes midlertidige eller permanente forhold.

Ministerområdet skal her angive, om et evt. merforbrug mellem regnskab for året og finansårets bevilling i alt på hovedkontoniveau vurderes som permanent eller af midlertidig karakter.

2.2 Prognose- og udgiftsudvikling for året fra udgiftsopfølgning 3 til 4

I dette afsnit redegøres der for evt. difference mellem den foregående prognose og regnskab for året samlet set for bevillinger under delloft for indkomstoverførsler.

3. Uden for loft

3.1 Anlægsrammen (kun relevant for ministerområder med en anlægsramme)

3.1.1 Difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året

I dette afsnit redegøres for de væsentligste årsager til en evt. difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året samlet set på anlægsrammen. Redegørelsen tager udgangspunkt i Tabel 1.1.1 ovenfor, samt tabeller og grafer vedrørende anlægsrammen i udgiftsopfølgingsrapporten 4 i SKR.

3.2 Øvrige udgifter (kun relevant for ministerområder med øvrige udgifter uden for loft)

3.2.1 Difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året

I dette afsnit redegøres for de væsentligste årsager til en evt. difference mellem finansårets bevilling i alt og regnskab for året samlet set på øvrige udgifter uden for loft. Redegørelsen tager udgangspunkt i Tabel 1.1.1 ovenfor, samt tabeller og grafer vedrørende øvrige udgifter uden for loft i udgiftsopfølgingsrapporten 4 i SKR.

1.1.1 Væsentlighedskriterier for afvigelsesforklaringer ved udgiftsopfølgning 4

I ledelsesberetningen skal ministeriet afgive afvigelsesforklaringer på ministerområdets afvigelser mellem årets regnskab og finansårets bevillinger i alt opdelt på dellofter, inkl. udgifter uden for loft.

Afvigelsesforklaringerne skal være beskrevet, så de er let forståelige, og så de giver et retvisende billede af ministerområdets økonomi. Afvigelsesforklaringerne skal forklare, hvad der ligger til grund for en evt. loftsoverskridelse samlet set for ministerområdet og kan henvise til relevante hovedkonti. Der er ikke fastsat konkrete grænser for, hvornår en afvigelse på hovedkontoniveau skal angives i afvigelsesforklaringen. Alle væsentlige afvigelser skal dog fremgå.

Departementerne skal derudover være opmærksomme på, at afvigelsesforklaringer er særligt relevante i forhold til overholdelse af krav om, at:

- der for bevillinger med videreførselsadgang under det statslige delloft for driftsudgifter ikke er et nettoforbrug af opsparing samlet set for ministerområdet, medmindre dette er aftalt med Finansministeriet,
- der gælder en initiativpligt ved overskridelse af delloft for indkomstoverførsler til at få klarlagt, om overskridelsen er af midlertidig eller permanent karakter. Der skal i forbindelse med udgiftsopfølgningen redegøres for, om merudgifter på de enkelte bevillinger under delloftet for indkomstoverførsler, der overstiger 50 mio. kr. eller 5 pct. af den samlede bevilling, er af midlertidig eller permanent karakter.

I tillæg hertil kan der internt på ministerområdet eller i dialog med Finansministeriet opstilles yderligere eller mere detaljerede kriterier for forklaringer.

2. Bilag 1: Kontroller

I bilag 1 angives, at de påkrævede bevillings- og udgiftsmæssige kontroller i udgiftsopfølgningen er foretaget.

De bevillings- og udgiftsmæssige kontroller, der er beskrevet i boks 2.1, har til formål at sikre, at opfølgningen på udgifterne sker på et konsolideret og retvisende grundlag. Det er vigtigt, at koncernen via boks 2.1 bekræfter, at følgende kontrolpunkter stemmer overens med deres aflevering:

Korrekt mapning i SADA: Alle mapninger og forbindelser mellem delregnskaber og de relevante underkonti skal være foretaget korrekt i Statens Administrative Stamdata (SADA).

Bevillinger med videreførselsadgang: For bevillinger, der har adgang til videreførsler, er forbrug af opsparing 0 eller negativt, eller forbruget svarer til det indbudgettede eller dispensererede nettoforbrug.

Låneramme og lønsumsrammen: Det skal kontrolleres, at lånerammen er overholdt for året samlet set for koncernen. Det skal ligeledes sikres, at lønsumsrammen blev overholdt.

Årsager til afvigelser: De væsentligste årsager til identificerede mindre- eller merforbrug for udgifter både inden og uden for loft på koncernniveau skal fremgå af ledelsesberetningen.

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at angive et 'ja' i nedenstående boks 2.1, skal årsagen hertil angives i bemærkningsfeltet.

Boks 2.1 Kontroller udført af ministerområdet			
Sæt kryds		Kontrol	Bemærkninger
Ja	Nej		
		Datakontrol	[xx]
		Alle mapninger/forbindelser af delregnskaber til de relevante underkonti er foretaget i SADA.	
		Bevillingskontrol	
		Der er overholdelse af de samlede bevillinger under delloftet for driftsudgifter.	
		Nettoforbruget af videreførsler er nul eller negativt for bevillinger under delloftet for driftsudgifter eller svarende til det indbudgettede / dispensererede nettoforbrug.	
		De samlede bevillinger under delloftet for indkomstoverførsler overholdes, såfremt dette er relevant.	
		Ved merforbrug under delloft for indkomstoverførsler, er det angivet, hvorvidt merforbruget forventes at være af permanent eller midlertidig karakter.	
		Lønsumsrammen overholdes.	
		Lånerammen overholdes.	
		Udgiftskontrol	

	De væsentligste årsager til det identificerede mindre- / merforbrug for udgifter inden og uden for loft på koncernniveau fremgår af ledelsesberetningen.	
--	--	--

3. Bilag 2: Oversigt over hovedkonti

Bilag 2 indeholder talmateriale, og kan anvendes til at understøtte gennemgang og godkendelse af ledelsesberetningen.

Tabel B1 viser en oversigt over ministeriets hovedkonti (trækkes fra SBS og kopieres ind), herunder finansårets bevillinger i alt, regnskab for året og differencen herimellem for den enkelte hovedkonto fordelt på overordnede budgetarter.

Vejledning til at trække tabellen i SBS findes særskilte vejledninger til udgiftsopfølgning i SBS på Økonomistyrelsens hjemmesideregnskab for regnskab for året.

Tabel B1

Oversigt over hovedkonti (trækkes fra SBS og kopieres ind)

			[+] Finansårets bevillinger i alt (FL25)	Regnskab	Regnskab - Finansårets bevil- linger i alt
Delloft	Hovedkonto		* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK	* 1.000.000 DKK
Delloft for driftsudgifter	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
Delloft for indkomstoverførsler	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
Uden for loft	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
- heraf anlægsramme	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
- heraf øvrige udgifter	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
	xxxxxx	Navn på hovedkonto			
Samlet resultat					

oes.dk